

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

Management Based on the Principles of Good Governance of the Nuea
Mueang Subdistrict Administrative Organization,
Mueang Roi Et District, Roi Et Province

ลักษณ์ ศุภนัส

Luck Supanus

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus

E-mail: supanus_lucky@hotmail.com

Received: 5 August 2025; Revised: 30 December 2025; Accepted: 30 December 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน และ3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับความถี่สูงไปหาต่ำสามอันดับแรก คือ (1) ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

อย่างเคร่งครัด (2) กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และ (3) ควรเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงาน งบประมาณ และผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและทันทั่วถึง

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, หลักธรรมาภิบาล, บุคลากร, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study management based on the principles of good governance of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province. 2) to compare the opinions on management based on the principles of good governance in mention classified by gender, age, education level, and work experience. 3) to study recommendations for management based on the principles of good governance of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province. The sample group consists of 118 personnel of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province. The statistical analyses employed include frequency, percentage, mean, standard deviation. The statistics used for hypothesis testing include t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and content analysis.

The research found that:

1) Management based on the principles of good governance of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province overall at a high level, 2) The comparison of opinions regarding management based on the principles of good governance of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province classified by gender, age, education level, and work experience, revealed no significant differences overall or in each aspect. This finding does not align with the research hypothesis, 3) Recommendations for management based on the principles of good governance of Nuea Mueang Subdistrict Administrative Organization, Mueang Roi Et District, Roi Et Province, (1) include promoting strict adherence to laws and regulations to maintain fairness and correctness in (2) operations; Regularly monitoring and evaluating work performance; and (3) ensuring that operational information, budgets, and performance results are

Keywords: Management, Good Governance, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หรืออาจเรียกว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐและบรรษัทภิบาล หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรมนั้นไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้น ในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษยชาติเป็นพัน ๆ ปี ซึ่งเป็นการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์ และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน (สถาพร วิชัยรัมย์, 2563) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้ปรับเปลี่ยนระบบบริหารงานบุคคล ของทุกส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กำหนดยุทธศาสตร์ในการ พัฒนาข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 –2556 เพื่อเสริมสร้างให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีคุณภาพชีวิต และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของภาครัฐ การบริหาร ทรัพยากรบุคคลภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ “คน” ซึ่งถือเป็นทุนมนุษย์ เป็น ทรัพยากรที่สำคัญและมีค่าที่สุดของหน่วยงาน หน่วยงานจะต้องรู้ถึงสมรรถนะ (Competency) ของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อจะพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในหน่วยงานนั้นมีแนวทางดำเนินการ 3 แนวทาง คือ การพัฒนาบุคคล (Individual Development) การพัฒนาสายอาชีพ (Career Development) และการพัฒนาองค์การ (Organization Development) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลในหน่วยงาน ให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดี ที่มาจากแนวคิดและ หลักการบริหารที่ผสมผสานหลักปรัชญา ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของการบริหารจัดการที่ดีงาม ซึ่งเรียกว่า หลักธรรมาภิบาล (good governance) (World Bank Institute, 1992, อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เป็นพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ส่วนราชการ และข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสอดคล้องกับการปฏิรูประบบ ราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการนี้ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจุบันการใช้หลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งบุคลากรมีจำนวน 170 คน การบริหารจัดการ แม้มีขอบเขตภายใต้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แต่ที่ผ่านมาการใช้อำนาจกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง การบริหาร

ราชการ ยังมีประเด็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขในบุคลากรอยู่มากพอสมควร โดยเฉพาะการมีส่วนร่วม การใช้หลักกฎหมายอย่างเป็นธรรม ความโปร่งใส คุณธรรม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในหน่วยงาน องค์กร และบุคลากรเอง รวมทั้งบุคคลภายนอกผู้ที่มาใช้บริการ พร้อมทั้งในส่วนของการบริหารจัดการงานต่าง ๆ เพื่อเกิดประสิทธิภาพ อย่างสูงสุด ดังนั้น บุคลากรจะต้องตระหนัก ถึงการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แม้จะมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แต่ที่ผ่านมาไม่อาจทราบได้ว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมากหรือน้อยเพียงใด เพราะยังไม่มีการศึกษาที่แน่นอน และบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แต่ละเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันไปหรือไม่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ” เพื่อนำผลที่ได้ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นแนวทางการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมุติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน
2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน
3. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

4. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี
ประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง
ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยตรวจสอบตามบัญชีรายชื่อในแต่ละตำแหน่ง แบ่งออกเป็นพนักงาน ข้าราชการ
ท้องถิ่น พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ จำนวน 170 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ บุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง
ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยตรวจสอบตามบัญชีรายชื่อในแต่ละตำแหน่ง แบ่งออกเป็นพนักงาน ข้าราชการ
ท้องถิ่น พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ จำนวน 170 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางของเคร
ซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 118 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close-ended Questionnaire) และแบบเลือกตอบ
(Check List) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ
ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกระดับ การบริหารจัดการตาม
หลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สอบถามข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง
ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ความถี่ (Frequency)
ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอ้างอิง
(Inferential Statistics) การทดสอบสมมติฐาน t-test (Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วน
ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ระดับการบริหารจัดการ

	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1. ด้านนิติธรรม	3.87	0.28	1	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.65	0.18	5	มาก
3. ด้านความโปร่งใส	3.78	0.27	3	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วม	3.73	0.33	4	มาก
5. ด้านความรับผิดชอบ	3.84	0.30	2	มาก
6. ด้านความคุ้มค่า	3.63	0.24	6	มาก
รวม	3.75	0.27	-	มาก

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านนิติธรรม ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.28) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.30) ด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.27) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.33) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.18) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.24)

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย เรียงลำดับจากความถี่สูงไปหาต่ำ สามอันดับแรก ได้แก่ (1) ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด (2) เพื่อรักษาความเป็นธรรมและความถูกต้องในการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และ(3) ควรเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงาน งบประมาณ และผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและทันทั่วถึง

อภิปรายผล

การวิจัย การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยที่น่าสนใจเห็นควรนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

6.1 การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล อยู่มากพอควร เพราะอาจเห็นว่าแต่ละด้านล้วนแล้วส่งผลให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านนิติธรรม บุคลากรให้ความสำคัญมากกว่าทุกด้าน เพราะอาจเห็นว่าเป็นด้านที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ ในด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และด้านความคุ้มค่า ทั้งห้าด้าน แม้จะเป็นด้านอันดับรองกันตามลำดับ แต่บุคลากรก็ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเช่นกันทุกด้าน เพราะอาจเห็นว่าแต่ละด้านล้วนแล้วมีความมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารจัดการได้ อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ การส่งเสริมสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมั่นด้วง และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรณกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยชาติ

วโรตมอุดมกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่านศึก อำเภอธัญบุรี จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ระดับมาก และภัทรานิษฐ์ สุศรีวานันต์, (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ด้านนิติธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านนิติธรรม อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะการบริหารจัดการงานโดยยึดหลักกฎหมาย การบริหารจัดการงานไม่ทำตามอำเภอใจ การบริหารจัดการภายใต้กฎหมาย การบริหารจัดการเป็นไปตามระเบียบ การบริหารจัดการเป็นไปตามข้อบังคับ การบริหารจัดการอย่างมีวินัย การบริหารจัดการตามขอบเขตที่กำหนด การบริหารจัดการอย่างเสมอภาคเป็นธรรม การบริหารจัดการอย่างถูกต้องเป็นธรรม ส่วนการบริหารจัดการเป็นไปตามคำสั่ง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการในข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมั่นด้วง และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านนิติธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านนิติธรรม อยู่ในระดับมาก

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การบริหารจัดการด้วยความถูกต้องตรงไปตรงมา การบริหารจัดการด้วยความมุ่งมั่นเสียสละ การบริหารจัดการด้วยความขยันอดทน การบริหารจัดการด้วยความจดจ่อเอาใจใส่ การบริหารจัดการด้วยความรักใคร่เมตตา การบริหารจัดการอย่างสมเหตุสมผล การบริหารจัดการด้วยอย่างมีศีล

และวินัย การบริหารจัดการอย่างใจปราศจากอคติ ส่วนการบริหารจัดการด้วยความกรุณาสงสาร เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการในข้อนี้ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย รัฐ หมั่นด้วง และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก

3) ด้านความโปร่งใส พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใส อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะ การบริหารจัดการอย่างชัดเจนไร้ข้อสงสัย การบริหารจัดการอย่างตรงไปตรงมา การบริหารจัดการอย่างเป็นธรรม การบริหารจัดการอย่างเสมอภาค การบริหารจัดการอย่างซื่อสัตย์ การบริหารจัดการอย่างสุจริต การบริหารจัดการอย่างปราศจากการทุจริต การบริหารจัดการอย่างไม่ปกปิด การบริหารจัดการอย่างเปิดเผย และการบริหารจัดการอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่วนการบริหารจัดการอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย รัฐ หมั่นด้วง และคณะ, (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

4) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วม อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหาร

จัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในผู้บริหารองค์กร การมีส่วนร่วมในการดูแลสถานที่ทำงาน การมีส่วนร่วมในเพื่อนร่วมงาน การมีส่วนร่วมในบทบาทที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมเมื่อออกไปช่วยเหลือสังคม การมีส่วนร่วมในการให้บริการที่ทําอยู่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานที่ทําอยู่ ส่วนการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมีนด้วง และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

5) ด้านความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบ อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะการมีความรับผิดชอบต่อองค์กร การมีความรับผิดชอบต่อสถานที่ทำงาน การมีความรับผิดชอบต่อบทบาท การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การมีความรับผิดชอบต่อภาระงาน การมีความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง การมีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีความรับผิดชอบต่อการให้บริการ ส่วนการมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมีนด้วง และคณะ, (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล, (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก

6) ด้านความคุ้มค่า พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่า อยู่มากพอควร เพราะบุคลากรอาจเห็นว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้ โดยเฉพาะ การบริหารจัดการอย่างเป็นประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการอย่างรวดเร็วทันเวลา การบริหารจัดการอย่างคุ้มค่าเหมาะสม การบริหารจัดการอย่างมุ่งมั่นเอาใจใส่ การบริหารจัดการอย่างถูกต้องครบถ้วน การบริหารจัดการอย่างมีความสุข การบริหารจัดการอย่างปลอดภัย ส่วนการบริหารจัดการอย่างประหยัด เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความคุ้มค่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมั่นด้วง และคณะ, (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ วรรณกุล, (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก

สรุป

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งหกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และด้านความคุ้มค่า ตามลำดับ ซึ่งในแต่ละด้านจึงพอสรุปได้ดังนี้

1) ด้านนิติธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า การบริหารจัดการภายใต้กฎหมาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า การบริหารจัดการเป็นไปตามคำสั่ง

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสับข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 9 ที่ว่า การบริหารจัดการด้วยอย่างมีศีล และวินัย ส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 7 ที่ว่า การบริหารจัดการด้วยความกรุณาสงสาร

3) ด้านความโปร่งใส พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสับข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 8 ที่ว่า การบริหารจัดการอย่างปราศจากการทุจริต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า การบริหารจัดการอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้

4) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสับข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า การให้ความร่วมมือในผู้บริหารองค์กร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 7 ที่ว่า รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่เสมอ

5) ด้านความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสับข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า การมีความรับผิดชอบต่อบทบาท ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 7 ที่ว่า การมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

6) ด้านความคุ้มค่า พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสับข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า การบริหารจัดการอย่างเป็นประโยชน์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ที่ว่า การบริหารจัดการอย่างประหยัด

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัย และการอภิปรายผล ทั้งหกด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ และด้านความคุ้มค่า โดยควรมีการปรับปรุงกลยุทธ์ในด้านต่างๆ เพื่อให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มากยิ่งขึ้นต่อไป อีกทั้งเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และเป็นแนวทางในการปรับปรุงในด้านต่างๆ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลดังนี้

1) **ด้านนิติธรรม** พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

- 1) ควรวินิจฉัย แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ควรวินิจฉัย แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) ควรวินิจฉัย ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ภัทรานิษฐ์ สุศรีวานัด. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลเสนาอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา”
- วรลักษณ์ วรรณกุล, (2559). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สถาพร วิชัยรัมย์. (2563). ธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ. เรียกใช้เมื่อ 20 มิถุนายน 2567 จาก <https://pa.bru.ac.th/2021/09/12/goodgovernance/>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การ ภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพมหานคร: พรีเมียร์ โพร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง. (2566). แผนพัฒนาท้องถิ่น. ร้อยเอ็ด: องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง.